

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ДЫМ-ТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР №18

Дым-Тамак ав.

"26"ноябрь 2021 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Дым-Тамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында

2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»гы 248-ФЗ санлы Федераль закон, 2008 елның 26 декабрендәге «Дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында»гы 294-ФЗ санлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлендәге «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында»гы 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, Ютазы муниципаль районы Дым-Тамак авыл жирлеге Советының 2019 елның 17 июлендәге 7 санлы карапы белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Дым-Тамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Ютазы муниципаль районы Дым-Тамак авыл жирлеге Советы карап қылды:

1. «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Дым-Тамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне расларга

2. Әлеге карапны Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Дым-Тамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә маxсус мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәгә адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында «Рәсми Татарстан» дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының бердәм порталын «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәгә адрес буенча урнаштырырга: <http://jutaza.tatarstan.ru>.

3. Әлеге карап рәсми халыкка игълан ителгән вакыттан, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча үз көченә керә.

4. Әлеге карапның үтәлешен контрольдә тотуны Ютазы муниципаль районы Дым-Тамак авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.

Дым-Тамак авыл жирлеге башлыгы

Ж.Ә.Хоснетдинов

2021 елның “26” ноябре
Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Дым-Тамак авыл жирлеге
Советының 18 санлы карарына
кушымта

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының “Дым-Тамак авыл жирлеге”
муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турында
нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Дым-Тамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - муниципаль контроль).

1.2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Дым-Тамак авыл жирлеге Советының 2019 елның 05 июлендәге 8 санлы карары белән расланган (алга таба-төзекләндерү кагыйдәләре) юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнен, гражданнарның (алга таба-контрольдә тотылучы затларның) территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен, инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм курсәтелә торган хезмәтләрнең һәркем өчен ачык булын тәэмин итүгә карата таләпләрне (алга таба - мәжбүри таләпләр) үтәве муниципаль контроль предметы булып тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба - вәкаләтле орган) белән килештереп гамәлгә ашырыла.

1.4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле орган «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль законда каралардан (алга таба - контроль (кузәтчелек) чарапарыннан) контроль (кузәтчелек) чарапар үткәрә.

1.5. Вәкаләтле орган исеменнән муниципаль контрольне тубәндәге вазифаи затлар башкара: Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенән инфраструктура үсеше буенча урынбасары, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше булеге башлыгы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелеше булеге башлыгы (алга таба - вазыйфаи зат). Курсәтелгән вазыйфаи затларның вазыйфаларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә муниципаль контроль буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру керә.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар хокуклы, бурычлы һәм җаваплы.

1.6. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, профилактик чарапарны, контроль чарапарны оештыру һәм үткәру белән бәйле мәнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль закон, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ санлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»ғы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.7. Вәкаләтле орган үз эченә алган төзекләндеру кагыйдәләрен үтәүне муниципаль контролъдә tota:

- 1) якын-тирә территорияләрне карап totu буенча мәжбүри таләпләр;
  - 2) элементларны һәм төзекләндеру объектларын карап totu буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:
    - халыкның az хәрәкәтләнүче төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәту объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләрне урнаштыру буенча;
    - торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, башка диварларның, корылмаларның, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап totu буенча;
    - инженерлық корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язуларны карап totu буенча;
    - Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында һәм төзекләндеру кагыйдәләрендә билгеләнгән жири эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жири эшләрен башкаруга рәхсәтнамә нигезендә жири эшләрен башкару буенча;
    - биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтеп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәэммин итү, жәяүлеләр иминлеген һәм жәяүлеләрнең, шул исәптән Инвалидларның һәм халыкның башка az хәрәкәтләнүче төркемнәренең, жири эшләрен башкару чорында, иминлеген тәэммин итү буенча;
    - транспорт чараларын газонда яки башка яшелләндерелгән, яки рекреацион территориядә урнаштырмау, төзекләндеру кагыйдәләре белән чикләнгән транспорт чараларын урнаштыру, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәту яки ремонтрау вакытында, йөкләр ташканда яки төzelеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яки яшерү булмау аркасында) транспорт чаралары белән гомуми файдалану территорияләренең пычрануына юл куймау турында;
- 3) кышкы чорда «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Дым-Тамак авыл жирләге» муниципаль берәмлеке территорииясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбләрен, бозларын һәм боз сөнгеләрен чистарту буенча чаралар үткәруне контролъдә тотуны да кертеп;
  - 4) жәйге чорда «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Дым-Тамак авыл жирләге» муниципаль берәмлеке территорииясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, локальләштерү, аларның учакларын бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп;
  - 5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлығының өстәмә мәжбүри таләпләре;
  - 6) гомуми файдаланудагы территориияләрдә жири асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтрау һәм карап totu буенча мәжбүри таләпләр;
  - 7) яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм карап totu буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны кисү (сүтү), бура билеты һәм (яки) агач һәм куакларны күчереп утыртуга рәхсәтнамә нигезендә утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утыртуга рәхсәт) төзекләндеру кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда төзекләндерелергә тиеш булса;
  - 8) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;
  - 9) хайваннарны урамда йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территориияләрдә һәм төзекләндеру кагыйдәләрендә каралган башка төрләрдә авыл хужалығы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында таләпләр.

Вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан аларның компетенцияләре чикләрендә контролълек итәргә вәкаләтле орган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләрнең үтәлешен контролъдә tota,

1.8. Төзекләндеру элементлары астында хәзерге хәлдә декоратив, техник, планировка, конструктив җайланмалар, яшелләндеру элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары һәм территорияне төзекләндерүнен состав өлешләре буларак кулланыла торган курсәткечләр аңлашыла.

Төзекләндеру объектлары астында хәзерге хәлдә төзекләндеру эшләре алып барыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр, шул исәптән төзекләндеру эшләре алып барыла торган территорияләр аңлашыла:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның бакчачылық, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, спусклар, тракторлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннар өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Уратып алучы корылышлар булып, коймалар, капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик коймалар һәм декоратив коймалар аңлана.

2. Муниципаль контролъне гамәлгә ашырганда саклана торган законлы кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычлары белән идарә иту

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның «Дым-Тамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контролъне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы белән идарә иту һәм бәяләү системасы кулланылмый. Барлык планлы контроль (кузәтчелек) чараплары һәм планнан тыш контроль (кузәтчелек) чараплар, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ санлы Федераль законның 61 һәм 66 маддәләрендә билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә.

3. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычларын профилактикалау

3.1. Профилактика чараплары контролълек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контролъдә тотучы затларга житкерү өчен шартлар тудыру, аларны үтәү ысууллары турында мәгълүматны арттыру максатларында вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычларын профилактикалау профилактика чараплары үткәрү юлы белән ел саен вәкаләтле орган тарафыннан саклана торган зыян китерү куркынычларын профилактикалау программы (алга таба - зыян китерү куркынычларын профилактикалау программы) нигезендә гамәлгә ашырыла.

Зыян китерү куркынычын профилактикалау буенча расланган программа Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының «Рәсми Татарстан» бердәм порталы составында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәге адрес буенча урнаштырыла: <http://jutaza.tatarstan.ru> (алга таба - район сайты).

Вәкаләтле орган шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программында карапмаган профилактик чараптар да уздыра.

3.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ санлы Федераль законның 45, 46, 47, 49, 50 маддәләре нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан профилактик чараптар үткәрелә:

3.3.1. Мәгълүмат бирү.

3.3.2. Хокук куллану практикасын гому миләштерү.

3.3.3. Сак булу турында игълан бирү.

3.3.4. Консультация бирү.

3.3.5. Профилактик визит.

3.4. Вәкаләтле орган, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ санлы Федераль законның 46 маддәсендә 3 өлеше нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүматларны район сайтында, массакүләм мәгълүмат чарапарында һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән хәбәр итә.

3.5. Хокук куллану практикасын гому миләштерү вәкаләтле органның вазыйфаи затлары тарафыннан үткәрелгән тикшерү чарапары һәм аларның нәтиҗәләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау, шулай ук кергән мөрәҗәттәрнәне анализлау юлы белән гамәлгә ашырыла. Хокук куллану практикасын гому миләштерү нәтиҗәләре буенча контроль орган елына кимендә 1 тапкыр Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гому миләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган доклад әзерләнә, ул мәжбүри тәртиптә гавами фикер алышулар уза. Доклад Башкарма комитет житәкчесе карапы белән раслана. Узган елда муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гому миләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган доклад 1 февральгә кадәр район сайтында урнаштырыла.

3.6. Профилактика чарапарын үткәргәндә вәкаләтле орган гражданнар, оешмалар белән бары тик 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ санлы Федераль законда билгеләнгән очракларда гына хәзмәттәшлек итә.

Контрольлек итүче затлар белән үзара хәзмәттәшлек алыш барыла торган профилактик чараптар бары тик контрольдә тотылучы затларның ризалыгы белән йә аларның инициативасы буенча гына үткәрелә.

Профилактик чараптар уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян китерелүе ачыкланса, вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән контроль (күзәтчелек) чарапары үткәру турында караплар кабул итүгә вәкаләтле башкарма комитет житәкчесенә, контроль (күзәтчелек) чараптар үткәру турында Карап кабул итү өчен, хәбәр жибәрә.

3.7. Мәжбүри таләпләрне бозулар турында тиешле мәгълүматлар булганда, шулай ук мәжбүри таләпләрне бозган очракта, профилактик чараптар үткәргәндә, контрольлек итүче затка мәжбүри таләпләрне бозуга юл куйма турында кисәтү игълан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүнә тәэммин итү буенча чараптар күрергә тәкъдим итә.

Кисәтүненән вәкаләтле органы тарафыннан куллану тәртибе 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль

контроль түрында»ғы 248-ФЗ санлы Федераль законның 49 маддәсендәге 2-5 өлешләре белән жайга салына.

3.8. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау түрында кисәтүгә карата каршылыкларны бирү һәм аларны карап тикшерү:

3.8.1. Мәжбүри таләпләрне (алга таба - кисәту) бозуга юл куймау түрында кисәтүне карау нәтижәләре буенча контрольлек итүче зат тарафыннан вәкаләтле органга каршылыклар бирелергә мөмкин.

3.8.2. Каршылыкларда тубәндәгеләр күрсәтелә:

3.8.2.1. Шәхси эшмәкәр һәм гражданиның исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса).

3.8.2.2. Салым түләүченең идентификация номеры-юридик зат, шәхси эшмәкәр.

3.8.2.3. Контрольдә тотучы зат адресына жибәрелгән кисәту көне һәм саны.

3.8.2.4. Контрольдә тотучы затның кисәтүдә күрсәтелгән гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата позицияне нигезләү, алар мәжбүри таләпләрне бозуга китерә яки китерә ала.

3.8.3. Каршылыклар контрольлек итүче зат тарафыннан кәгазь рәвештә почта аша вәкаләтле органга жибәрелә яисә гади электрон имза белән имзаланган яки гражданиның квалификацияле электрон имzasы белән көчәйтелгән электрон имzasы белән имзаланган электрон документ рәвешендә, вәкаләтле органның электрон почтасы адресына яисә кисәтеп күрсәтелгән ысууллар белән эш итәргә вәкаләтле затның һәм шәхси эшкуарның квалификацияле электрон имzasы белән көчәйтелгән электрон имzasы белән жибәрелә.

3.8.4. Вәкаләтле орган кисәтүгә карата каршылыкларны карый, карау йомгаклары буенча контрольлек итүче затка каршылыклар алган көннән 20 эш көне эчендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуга юл куймау, юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан мондый кисәту һәм аларны карау өчен мондый кисәту үтәлеше түрында Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2017 елның 10 февралендәге "Муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуга юл куймау түрында кисәту төзу һәм жибәрү кагыйдәләрен раслау, юридик зат, индивидуаль эшкуар тарафыннан мондый кисәту һәм аларны карау өчен каршылыклар бирү, мондый кисәту үтәлеше түрында хәбәрнамәләр бирү түрында»ғы 166 санлы карапы белән расланган мондый кисәту үтәлеше түрында хәбәрнамәне төи һәм жибәрә. Каршылыкларны карау нәтижәләре мәжбүри таләпләрне бозуларны профилактикалау буенча чараларны оештыру һәм уздыру максатларында вәкаләтле орган тарафыннан кулланыла.

3.8.5. Вәкаләтле орган үзе игълан иткән кисәтүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик чаралар һәм контроль (күзәтчелек) чаралар үткәру өчен тиешле мәгълүматларны куллана.

3.9. Консультация бирү.

3.9.1. Муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча консультация бирү (аңлатмалар) вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренен мөрәҗәгатьләре буенча түләү алышмыйча башкарыла.

3.9.2. Консультация вәкаләтле органның вазыйфаи заты телдән телефон аша, видеоконференц-элемәтә аша, шәхси кабул итү яки профилактик чара, контроль (күзәтчелек) чаралары уздыру барышында, шулай ук язма рәвештә гамәлгә ашырыла.

3.9.3. Телдән һәм язма формада консультация бирү тубәндәгә мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

3.9.3.1. Вәкаләтле орган компетенциясе.

3.9.3.2. Мәжбүри таләпләрне үтәү.

3.9.3.3. Контроль (күзәтчелек) чаралар үткәру.

3.9.3.4. Жаваплылык чараларын куллану.

3.9.4. Консультация нәтижәләре буенча контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә язма рәвештә мәгълүмат бирелми. Контрольлек итүче зат 2006 елның 2 маенданы «Россия Федерациясе гражданнары мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында»ты 59-ФЗ санлы Федераль закон белән билгеләнгән вакытларда язма җавап бириү турында запрос жибәрергә хокуклы.

3.9.5. Вәкаләтле органның вазыйфаи заты консультацияләүне гамәлгә ашырганда, Россия Федерациясе законнары нигезендә аның белән керү мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

3.9.6. Консультация барышында вәкаләтле органның вазыйфаи затларының, контроль (күзәтчелек) чарасында башка катнашучыларның конкрет контроль (күзәтчелек) чарасына, каарларына һәм (яки) гамәлләренә бәя биргән мәгълүмат, шулай ук контроль (күзәтчелек) чарасы кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләре бирелми.

3.9.7. Консультация барышында вәкаләтле органның танылган вазыйфаи затына булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контроль (күзәтчелек) органыннан файдаланылырга тиеш түгел.

3.9.8. Вәкаләтле орган консультацияләр исәбен алып бара.

3.9.9. Контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренең бертиллы мөрәҗәгатьләре буенча консультацияләр район сайтында вәкаләтле органның вәкаләтле вазыйфаи заты кул куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.10. Профилактик визит.

3.10.1. Профилактик визит вазыйфаи зат тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видеоконференция-элемтә аша үткәрелә.

3.10.2. Профилактик визит барышында вазыйфаи зат тарафыннан контрольдә тотучы затка консультация бирелә, шулай ук контроль объектларын риск категориясенә керту өчен кирәклө белешмәләр жыю гамәлгә ашырыла.

3.10.3. Мәжбүри профилактик визит билгеле бер өлкәдә эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүчеләр тарафыннан контрольлек итүче затларга карата гамәлгә ашырыла.

3.10.4. Мәжбүри профилактик визит үткәру турында контрольлек итүче затка вәкаләтле орган тарафыннан аны үткәру датасына кадәр 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

3.10.5. Контрольлек итүче зат, аны үткәру көненә кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, вәкаләтле органга бу хакта хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

3.10.6. Мәжбүри профилактик визит елына 1 тапкырдан да ким булмаган күләмдә гамәлгә ашырыла.

3.10.7. Мәжбүри профилактик визитны гамәлгә ашыру вакыты 1 эш көне тәшкил итә.

3.10.8. Профилактик визит барышында контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелә алмый. Профилактика визиты барышында контрольлек итүче зат тарафыннан алынган аңлатмалар тәкъдим итү характерына ия.

3.10.9. Профилактик чарапар уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян китерелүе ачыкланса, вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән контроль (күзәтчелек) чарапары үткәру турында каарлар кабул итүгә вәкаләтле башкарма комитет житәкчесенә, контроль (күзәтчелек) чарапар үткәру турында Карап кабул итү өчен, хәбәр жибәрә.

4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

4.1. Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек итүгә Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле орган түбәндәге планлы контроль (күзәтчелек) чараплар һәм планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараплар үткәрә:

4.1.1. Инспекция визиты.

4.1.2. Рейд тикшерүе.

4.1.3. Документар тикшерү.

4.1.4. Күчмә тикшерү.

4.2. Контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешсез түбәндәге контроль (күзәтчелек) чараплар (алга таба - контроль (күзәтчелек) чараплар үткәрелә:

4.2.1. Күчмә тикшерү.

4.3. Барлық планлы контроль (күзәтчелек) чараплары һәм планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараплар, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясындә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ санлы Федераль законның 61 һәм 66 маддәләрендә билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, прокуратура органнары белән килемштерелгәннән соң гына үткәрелә.

4.4. 4.1 пунктында билгеләнгән контроль (күзәтчелек) чараплар үткәру өчен башкарма комитет житәкчесе тарафыннан карар (курсәтмә) кабул ителә:

4.4.1. Карап кабул итү көне, вакыты һәм урыны.

4.4.2. Кем тарафыннан карар кабул ителде.

4.4.3. Контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрүгә нигезләмә.

4.4.4. Контроль тәре.

4.4.5. Вазыйфаи затның (вазыйфаи затларның, шул исәптән вазыйфаи затларның, контроль (күзәтчелек) чарасы үткәрүгә вәкаләтле (вазыйфаи затларның) вазыйфаи затларның, шулай ук контроль (күзәтчелек) чарапларын үткәрүгә жәлеп ителә торган белгечләрнен, эксперталарның исем-фамилияләре, исемнәре (булганда), мондый чараны үткәрүгә жәлеп ителә торган эксперт оешмасының исеме.

4.4.6. Контроль (күзәтчелек) чарасы үткәрелә торган контроль объекты.

4.4.7. Контрольлек (күзәтчелек) чарасы үткәрелә торган эшчәнлекне гамәлгә ашыру урыны адресы яки контроль (күзәтчелек) чарасы үткәрелә торган башка контроль объектларының урнашу адресы.

4.4.8. Гражданиның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) яки оешма исеме, оешма адресы (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерым структур бүлекчәләр), ана карата контроль (күзәтчелек) чарасы үткәрелә торган контроль объектының мәжбүри таләпләренә туры килү өчен жаваплы.

4.4.9. Тикшерү (күзәтчелек) чарасының тәре.

4.4.10. Контроль (күзәтчелек) чарасы қысаларында башкарыла торган контроль (күзәтчелек) гамәлләр исемлеге.

4.4.11. Тикшерү (күзәтчелек) чарасының тәре.

4.4.12. Тикшерү битләре, әгәр аларны куллану мәжбүри булса.

4.4.13. Контроль (күзәтчелек) чарасын үткәру көне, шул исәптән контрольдә тотылучы зат белән турыдан-туры бәйләнеш вакыты.

4.4.14. Граждан, оешма тарафыннан бирелә торган документлар исемлеге мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү өчен кирәк.

4.4. Контроль (күзәтчелек) чарасын үткәру турындагы карар (курсәтмә) башкарма комитет житәкчесе тарафыннан кабул ителә һәм имзалана.

4.6. Контроль (күзәтчелек) чараплары бердәм реестрга аны формалаштыру һәм алып бару кагыйдәләре белән билгеләнгән белешмәләр керткәннән соң башлана.

Контроль (күзәтчелек) чараплары үткәргендә фото -, видеога төшерү чараплары кулланыла.

4.7. Инспекция визиты.

4.7.1. Инспекция визиты конкрет контрольлек итүче зат һәм (яки) контрольлек итүче затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур

бүлекчөлөрнен) яки контроль объектының урнашу (эшчөнлөк алып бару) урыны буенча контроль объектының хұжасы (кулланучы) белән үзара бәйләнештә башкарыла.

4.7.2. Инспекция визиты барышында түбәндеге контроль (құзәтчелек) гамәлләр рәхсәт ителә:

4.7.2.1. Карау.

4.7.2.2. Сораштыру.

4.7.2.3. Язмача аңлатма алу.

4.7.2.4. Мәжбүри таләпләр нигезендә контрольлек итүче затның (аның филиалларының, Вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчөлөрнен) яисә контроль объектының урнашу (эшчөнлөк алып бару) урынында булырга тиеш булган документларны таләп итү.

4.7.3. Инспекция визиты контрольлек итүче затка һәм контроль объектының милекчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә.

4.7.4. Инспекция визитын үткәру вакыты бер урында яки бер житештеру объектында (территориядә) бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.7.5. Контрольдә тотучы затлар яки аларның вәкилләре вазыйфаи затның Биналарга, корылмаларга, бүлмәләргә тоткарлыксыз керә алуын тәэммин итәргә тиеш.

4.7.6. Планлы һәм планнан тыш инспекция визиты прокуратура органнары белән 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (құзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ санлы Федераль законның 61 һәм 66 маддәләрендә билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып кына килемштерелгәннән соң, гына үткәрелә.

4.8. Рейд тикшерүе.

4.8.1. Рейд тикшерүе контроль объектына ия булган, аның белән идарә итә торган барлық контролльдә тотылучы затларга, яисә билгеле бер территориядә эшчөнлөк алып баручы яки гамәл кылучы контрольдә тотылучы затларның чикләнмәгән даирәсенә карата, алар тарафыннан мәжбүри таләплөрнен үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.8.2. Рейдларны үткәру контроль (құзәтчелек) чарапарын үткәру турындагы карап нигезендә, контроль (құзәтчелек) чарапарын үткәрүгә (кирәк булганда) жәлеп ителә торган экспертилар, белгечләр катнашында, уртак (ведомствоара) контроль (құзәтчелек) чарасы формасында (кирәк булганда) тормышка ашырыла.

4.8.3. Рейд барышында түбәндәге Контроль (құзәтчелек) гамәлләр рәхсәт ителә:

4.8.3.1. Карау.

4.8.3.2. Сораштыру.

4.8.3.3. Язмача аңлатма алу.

4.8.3.4. Документлар таләп итү.

4.8.3.5. Экспертиза.

4.8.4. Рейд тикшерүе вакытында бер контрольлек итүче зат белән үзара хәзмәттәшлек итү срокы 1 эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.8.5. Рейд барышында вазыйфаи затлар житештеру объектларында булган гражданнар белән хәзмәттәшлек итәргә хокуклы.

4.8.6. Тикшерүе объектлары булган һәм (яки) рейд тикшерүе үткәрелә торган территориядәге контролльлек итүче затлар рейд барышында вазыйфаи затларга рейд тикшерүе үткәру турында карапда күрсәтелгән территориягә һәм башка объектларга тоткарлыксыз керә алуын тәэммин итәргә тиеш.

4.8.7. Рейд барышында мәжбүри таләплөрне бозу очраклары ачыкланган очракта, тиешле зат (вазыйфаи затлар) бозуга юл куйган һәр контролльләнүче затка карата акт төзи (төзи), шул ук вакытта контролльнен барлық нәтижәләренә карата мәгълүматны үз эченә алган аерым акт рәсмиләштерелми.

4.9. Документар тикшерү.

4.9.1. Документар тикшерү вәкаләтле органның урнашу урыны буенча үткәрелә, аның предметы-контрольдә тотылучы затларның оештыру-хокукый формасын,

хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм Вәкаләтле органның мәжбүри таләпләрен һәм каарларын үтәү белән бәйле документлар.

4.9.2. Документар тикшеру барышында контрольлек итүче затларның вәкаләтле орган карамагында булган документлары, алдагы контроль (кузәтчелек) чараплары нәтиҗәләре, административ хокук бозулар турында эшләрне карау материаллары һәм муниципаль контрольнең әлеге контрольлек итүче затларына карата гамәлгә ашырылган нәтиҗәләр турында башка документлар карала.

4.9.3. Инспекция визиты барышында тубәндәге контроль (кузәтчелек) гамәлләр рәхсәт ителә:

4.9.3.1. Язмача анлатма алу.

4.9.3.2. Документлар таләп иту.

4.9.4. Вәкаләтле орган карамагында булган документларда булган белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, вәкаләтле орган контрольлек итүче зат адресына документар тикшеру барышында карап тикшеру өчен кирәkle башка документларны тапшыру таләбен жибәрә. Әлеге таләп алынганнын соң 10 эш көне эчендә контрольлек итүче зат әлеге таләпләрдә күрсәтелгән документларны вәкаләтле органга жибәрергә тиеш.

4.9.5. Әгәр дә документар тикшеру барышында контрольдә тотучы зат тарафыннан тапшырылган документларда хаталар һәм (яки) каршылықлар ачыкланган булса, әлеге документлардагы мәгълүматларның, Вәкаләтле органда булган документлардагы һәм (яки) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган белешмәләрнең туры килмәве ачыкланган булса, хаталар, каршылықлар һәм мәгълүматларның туры килмәве турындагы мәгълүмат 10 эш көне эчендә кирәkle анлатмаларны тапшыру таләбе белән контрольдә тотучы затка жибәрелә. Вәкаләтле органга ачыкланган хаталарга һәм (яисә) тапшырылган документлардагы каршылықларга карата анлатмаларны һәм (яисә) әлеге документлардагы белешмәләрнең, вәкаләтле органдагы документларның һәм (яки) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган белешмәләрнең туры килмәвенә карата житкерүче контрольлек итүче зат өстәмә рәвештә вәкаләтле органга тапшырылган документларның дөреслеген раслый торган документларны тапшырырга хокуклы.

4.9.6. Документар тикшеру уздырганда документар тикшеру предметы булмаган мәгълүматлар һәм документлар, шулай ук вәкаләтле орган тарафыннан контрольдә тотучы заттан алынырга мөмкин булган белешмәләр һәм документлар таләп ителми.

4.9.7. Документар тикшеру үткәрү вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.9.8. Планнан тыш тикшеру 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ Федераль законның 72 маддәсeneң 9 өлешенә ярашлы прокуратура органнары белән килештерелмичә үткәрелә.

4.10. Күчмә тикшеру.

4.10.1. Күчмә тикшеру житештеру объектларына ия һәм (яки) алардан файдаланучы конкрет контрольлек итүче зат белән мондый зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, шулай ук вәкаләтле орган каарлары үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.10.2. Күчмә тикшеру контрольлек итүче затның яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

4.10.3. Планнан тыш тикшеру бары тик прокуратура органнары белән килештереп, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 248-ФЗ Федераль законның 57 маддәсендәге 1 өлешненең 6 бүлеге һәм 66 маддәненең 12 өлеше нигезендә аны үткәру очракларыннан тыш, үткәрелергә мөмкин.

4.10.4. Күчмә тикшеру үткәрү турында контрольлек итүче затка күчмә тикшерүне

ұтқеру түріндеги қарарның күчермәсендегі тәртиптегі 24 сәгатьтән дә соңға қалмыйча жибәру юлы белән хәбәр ителә.

4.10.3. Документар тикшеру ұтқеру вакыты 10 эш көненнән дә артмаска тиеш. Бер кече әшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшеру барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

4.10.4. Инспекция визиты барышында түбәндәге контроль (күзәтчелек) ғамәлләр рәхсәт ителә:

4.10.4.1. Карап.

4.10.4.2. Сораштыру.

4.10.4.3. Язмача анлатма алу.

4.10.4.4. Документлар таләп итү.

4.10.4.5. Экспертиза.

4.11. Күчмә тикшеру.

4.11.1. Күчмә тикшеру контролльлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен визуаль бәяләү максатларында башкарыла.

4.11.2. Күчмә тикшеру объектлар һәм территорияләр урнашу урыны буенча үткәрелә.

4.11.3. Күчмә тикшеру барышында вазыйфаи зат контроль объектларын һәркем өчен мөмкин булган (чикләнмәгән затлар даирәсендә булу өчен ачык) карап чыгарга хокуклы.

4.11.4. Күчмә тикшеру контролльлек итүче затка мәгълүмат бирмичә үткәрелә.

4.11.5. Бер объектны (бер-берсенә якын урнашкан берничә объект) күчмә тикшеру уздыру вакыты 1 эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.11.6. Күчмә тикшеру нәтижәләре буенча 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрінде» гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 90 маддәсендәге 2 өлешенең 1 һәм 2 пунктларында каралган қарарлар кабул ителми.

4.11.7. Күчмә тикшеру планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасы формасында үткәрелергә мөмкин.

5. Контроль (күзәтчелек) чаralар нәтижәләре

5.1. Контроль (күзәтчелек) чаralары нәтижәләре булып контролльлек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәту һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торғызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга жаваплылыкка тарту түріндеги мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жибәру һәм (яисә) вәкаләтле орган тарафыннан 2020 елның 31 июленнән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрінде» гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 90 маддәсендәге 2 өлешенең 2 пунктында каралган қараларны куллану тора.

Контроль (күзәтчелек) чарасының нәтижәләрен рәсмиләштерүү, контроль (күзәтчелек) чарасының нәтижәләре белән танышу, контроль (күзәтчелек) чарасы актына карата каршылыктарны бирү 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрінде» гы 248-ФЗ санлы Федераль законның 16 бүлгөндө билгеләнгән тәртиптә ғамәлгә ашырыла.

5.2. Контроль (күзәтчелек) чаralар нәтижәләре буенча кабул ителә торган қарарлар:

5.2.1. Контроль (күзәтчелек) чаralарын үткәргендә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чаralарның бердәм реестрына кертелә. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри

таләпләрне үтәу буенча рекомендацияләр бирү, башка чарапар үткәру түрындагы мәсьәләне карау.

5.2.2. Контроль (кузәтчелек) чарапарын үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, вәкаләтле орган Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә үтәлергә тиеш:

5.2.2.1. Контроль (кузәтчелек) чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган бозуларны бетерү түрында, аларны бетерү hәм (яки) законда саклана торган кыйыммәтләргә зыян китерүне (зыян китерүне) булдырмау буенча чарапар үткәру түрында, шулай ук 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) hәм муниципаль контроль түрында»ғы 248-ФЗ санлы Федераль законда каралган башка чарапарны күрсәтеп күрсәтмә бирергә.

5.2.2.2. Тикшерү (кузәтчелек) чарасын үткәргәндә, гражданнарга, оешмаларга контроль объектына ия hәм (яки) аннан файдаланучы граждан, оешмаларның эшчәнлеге, контроль объектыннан файдаланучы hәм (яки) аннан файдаланучы оешма эшчәнлеге, шулай ук контроль (кузәтчелек) чарапарын үткәргәндә зыян китерү куркынычы булу түрында теләсә нинди үтемле ысул белән гражданнарга, оешмаларга мәгълүмат житкерү түрында судка мөрәҗәгать иткәнче, Россия Федерациясе законнарында каралган чарапарны кичекмәстән кабул итәргә алар тарафыннан башкарыла торган эшләр, биналар, корылмалар hәм башка шундый объектлардан файдалану, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян китерүгә түрьдан-туры куркыныч тудыра, ә бу зыян китергән.

5.2.2.3. Тикшерү (кузәтчелек) чарасы барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыklаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чарапар күрергә кирәк.

5.2.2.4. Мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чарапар күрү.

5.2.2.5. Закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәу буенча рекомендацияләр бирү, башка чарапар үткәру түрындагы мәсьәләне карау.

5.3. Ачыklанган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү түрында күрсәтмә:

5.3.1. Тикшерү (кузәтчелек) чарасы үткәргән вазыйфаи затларның фамилияләре, исемнәре, әтисенең исеме (булганда).

5.3.2. Бирү көне.

5.3.3. Контроль объектының адреслы мәгълүматлары.

5.3.4. Күрсәтмә бирелә торган затның исеме.

5.3.5. Бозылган норматив-хокук актлары.

5.3.6. Төзәтү таләп ителә торган кагыйдә бозуны тасфирлау.

5.3.7. Кагыйдә бозуларны бетерү вакыты.

5.4. Тикшерү (кузәтчелек) чарасын үткәру, (эшчәнлек алып бару) урыны буенча контрольлек итүче зат булмау сәбәпле, йә контрольлек итүче зат эшчәнлегенең фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, йә контрольлек итүче затның контроль (кузәтчелек) чарасын үткәру яисә тәмамлау мөмкинлегенә китергән бүтән гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә, вазыйфаи зат сәбәпләрен күрсәтеп, контроль (кузәтчелек) чарасын үткәру мөмкинлеге түрында акт төзи hәм контрольлек итүче затка 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) hәм муниципаль контроль түрында»ғы Федераль законның 21 маддәсендәге 4 hәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль (кузәтчелек) чарасы үткәру мөмкинлеге түрында хәбер итә. Бу очракта вазыйфаи зат контроль (кузәтчелек) чарапары кысаларында контроль (кузәтчелек) чарапары үткәру тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль (кузәтчелек) гамәлләр кылышында хокуклы.

Әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгөн очракта вәкаләтле органның вәкаләтле вазыйфаи заты контролълек итүче затка карата, контролълек итүче затка алдан хәбәр итмичә һәм прокуратура органнары белән килешмичә, шундый ук контроль (кузәтчелек) чара үткәру турында Карап кабул итәргә хокуклы.

6. Вәкаләтле органның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) вәкаләтле орган каарларына шикаять белдеру

6.1. Вәкаләтле орган каарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү хокукына контролълек итүче зат ия, аңа карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»ғы 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ санлы Федераль законның 40 маддәсендәге 4 өлешендә күрсәтелгөн каарлар кабул ителгән (яисә гамәл кылмаган) зат ия.

6.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләрне судка кадәр бирү тәртибе, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль рәвеше турында Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса, кулланыла.

7. Муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан әһәмияте

7.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өлешендә вәкаләтле орган эшчәнлегенең нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нәтижәлелек һәм нәтижәлелек күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Вәкаләтле орган эшчәнлегенең нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге күрсәткечләре системасына тубәндәгеләр керә:

7.1.1. Муниципаль контрольнең закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыянны (зыянны) минимальләштерү дәрәҗәсен чагылдыра торган төп күрсәткечләре, тиешле эшчәнлек өлкәсендә зыян (зыян) китерү куркынычын бетерү дәрәҗәсе, алар буенча вәкаләтле орган тәэммин итәргә тиеш.

7.1.2. Күрсәтелгөн өлкәдә контроль эшчәнлеге мониторингы, аны анализлау, аны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган проблемаларны ачыклау һәм зыян (зыян) китерү куркынычын бетерү дәрәҗәсе белән хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындағы чагыштыруны характерлаучы сәбәпләрне билгеләү өчен кулланыла торган контроль төрләренең индикатив күрсәткечләре, шулай ук контрольдә тотылучы затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәҗәсе.

7.2. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан әһәмияте:

- мәжбүри таләпләрне бозу очраклары арасыннан бетерелгөн бозулар өлеше - 50%;
  - чираттагы календарь елына планлы контроль чаралар үткәру планын үтәү өлеше - 100%;
  - контроль органы һәм (яки) аның вазыйфаи заты гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезләнгән шикаятьләрнең өлеше - 10%;
  - контроль чараларның гамәлдән чыгарылган нәтижәләре өлеше - 10%;
  - нәтижәләр буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чаралар өлеше, әмма тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән - 5%;
  - тикшерү органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд каарларының өлеше - 75%;
  - административ хокук бозулар түрүндагы эшләр буенча суд тәртибендә юкка чыгарылган каарларның контроль органы тарафыннан чыгарылган каарларның гомуми саныннан, административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 2.7 һәм 2.9 маддәләре нигезендә юкка чыгарылган каарлардан тыш - 5%.

7.3. Индикатив курсәткечләр:

- планлы тикшерү чаралары саны;
- планнан тыш тикшерү чаралары саны;
- контроль чарасы актына карата көргөн мөрәжәгатьләр саны;
- мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында бирелгән курсәтмәләр саны;
- мәжбүри таләпләрне бетерүләрне бозу саны.

7.4. Вәкаләтле орган ел саен муниципаль контроль турында доклад (алга таба - еллык доклад) әзәрләүне гамәлгә ашыра, ул төп курсәткечләргә ирешү турында белешмәләр һәм индикатив курсәткечләр турында белешмәләр, шул исәптән профилактик чараларның һәм контроль (күзәтчелек) чараларының төп курсәткечләргә ирешүгә йогынтысы турында.

Вәкаләтле органның еллык доклады, 248-ФЗ санлы Федераль законның 30 маддәсендәге 10 өлеше нигезендә, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән таләпләргә жавап бирергә тиеш һәм ел саен 1 февральдән дә соңга калмыйча район сайтында урнаштырыла.